

ІНВЕСТИЦІЙНІ ПРОЕКТИ ЯК ВАЖЛИВЕ ДЖЕРЕЛО ФІНАНСУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

В умовах, спричинених світовою фінансовою кризою, яка суттєво загострила проблеми вітчизняної економіки, активізація інвестиційної діяльності набуває особливої актуальності, адже саме інвестиційна діяльність є рушійною силою розвитку будь-якої економічної системи – від окремого суб'єкту господарювання до економіки країни й світу в цілому. В умовах жорсткої конкуренції на сучасних ринках товарів і капіталу успішна реалізація інвестиційної діяльності можлива лише за умови застосування передових розробок економічної науки щодо управління інвестиційними проектами.

Проект є організаційною формою реалізації процесу інвестування. У цьому понятті зосереджені як стратегічне планування інвестиційної діяльності, так і практична реалізація щоденного оперативного управління нею [1].

Для того щоб повніше охопити багатофункціональність поняття «проект», визначимо інвестиційний проект у двох аспектах: як документ і як конкретні дії інвестора щодо реалізації своїх інвестиційних намірів.

Інвестиційний проект – це спеціальним способом підготовлена документація, що містить максимально повний опис і обґрунтування всіх особливостей майбутнього інвестування. У такому розумінні проект є документованим інвестиційним планом [2]. Інвестиційний проект – це комплекс заходів, що здійснюються інвестором з метою реалізації свого плану нарощування капіталу. Дії інвестора мають бути оптимальними для досягнення поставлених цілей при обмежених часових, фінансових і матеріальних ресурсах [3].

Така подвійність визначення дає змогу надалі точніше і повніше представити питання розробки й експертизи інвестиційного проекту. На відміну від поняття «інвестиційний проект» терміном «бізнес-план» позначають спеціальний документ, що містить тільки економічний план реалізації проекту та його обґрунтування. Бізнес-план є складовою інвестиційного проекту.

Проект передбачає наявність плану досягнення поставлених цілей (комплексу робіт), а також наявність системи повноважень і відповідальності за досягнення цілей на чолі з менеджером проекту.

Планування цілей проекту (Score Planing) – розробка документа, у якому визначені цілі проекту. Відправною точкою слугують опис продукту, обґрунтування проекту, загальні обмеження, інформація про уже виконані аналогічні проекти. Аналізуються альтернативні шляхи реалізації проекту, визначаються критерії успішності. Цей документ надалі є основою для всіх проектних рішень і єдиного розуміння цілей проекту всіма його учасниками [4].

Місія – це генеральна ціль проекту, причина його існування. Вона визначає орієнтири для наступних рівнів цілей, а також для розробки стратегії на різних організаційних рівнях.

Мета проекту – це бажаний і доведений результат, досягнутий у межах певного строку при заданих умовах реалізації проекту [4].

Досягнення поставленої мети вимагає розв’язання певних завдань, а саме:

- визначити можливі результати проекту (прогнозування);
- надати кількісну оцінку цим результатам;
- обґрунтувати можливість досягнення цих результатів та їх ефективність;
- визначити умови, за яких ці результати мають бути досягнуті.

Проект може бути представлений як система. Система – це група елементів (люди, технічні елементи), організованих таким чином, що вони діють як одне ціле для досягнення визначеної мети (рис. 1).

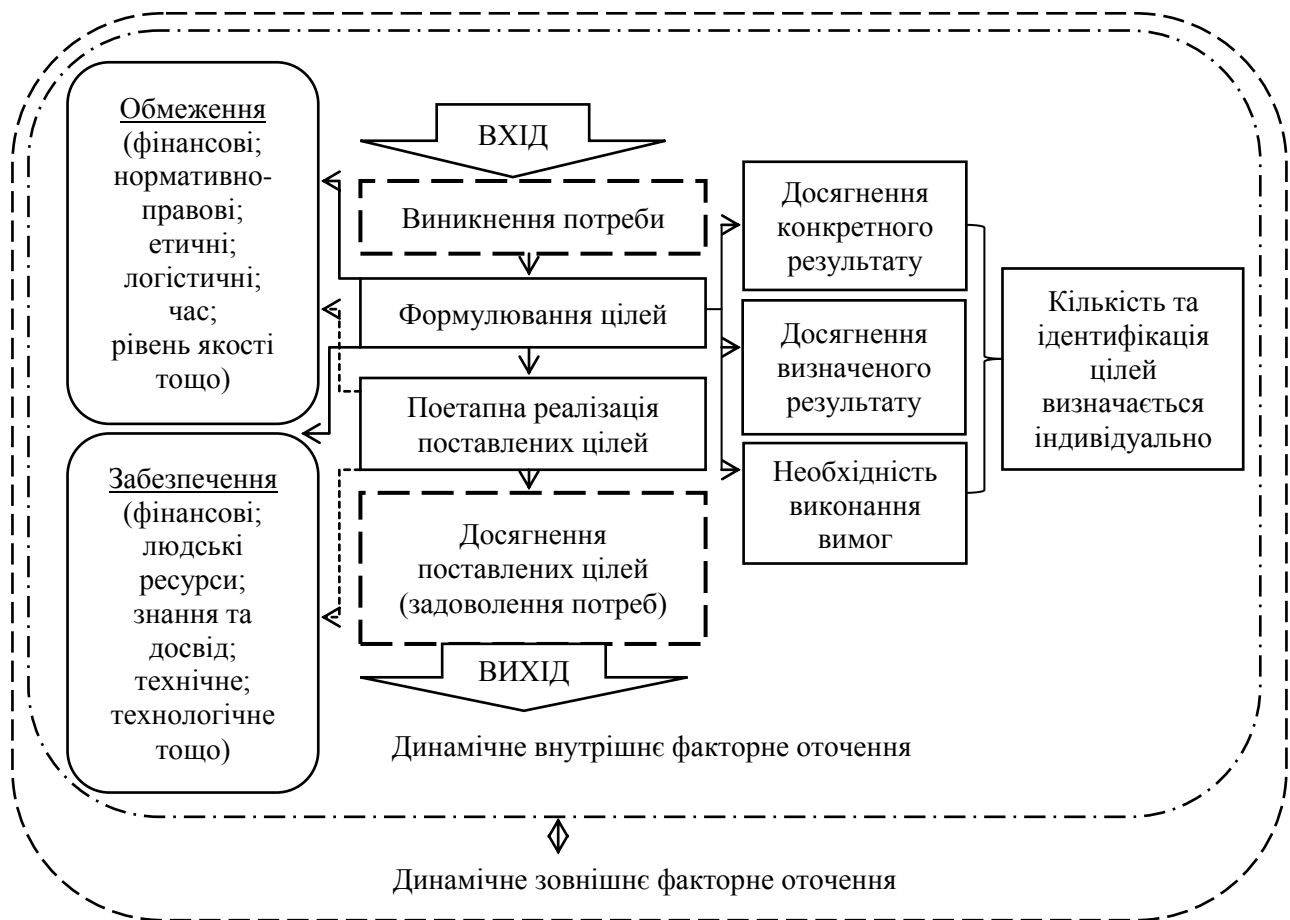

Рис.1. Інвестиційний проект як системний процес у динамічному факторному оточенні

Послідовний розподіл основних результатів проекту на більш дрібні елементи, аж до пакетів робіт, що добре піддаються управлінню, називають декомпозицією цілей (Score Definition). У результаті утворюється ієрархічна структура (дерево) робіт проекту (Work Breakdown Structure – WBS) [5].

Таким чином, проектне інвестування як міжнародна форма капіталовкладень, з одного боку, об’єднує учасників реалізації інвестиційного проекту не за географічною (територіальною) приналежністю, а за економічним критерієм, яким визначається можливість акумулювання коштів. Саме інвестиційний проект є стрижневим у проектному інвестуванні, будучи важливим джерелом фінансування підприємницької діяльності.

Список джерел:

1. Жуков В. В. Проектне фінансування : навч. посіб. / В. В. Жуков. – Х. : Видавничий Дім «ІНЖЕК», 2004. – 236 с.
2. Дука А. П. Теорія і практика інвестиційної діяльності. Інвестування : навч. посіб. / А. П. Дука. – К. : Каравела, 2008. – 246 с.
3. Батура О. В. Іноземні інвестиції в системі становлення ринкової економіки України : [монографія] / О. В. Батура, К. В. Комарова. – Дніпропетровськ : Наука і освіта, 2002. – 179 с.
4. Бланк И. А. Инвестиционный менеджмент: учебный курс / И. А. Бланк. – К. : Ника-центр, 2001. – 448 с.
5. Федоренко В. Г. Економічні та організаційно-правові аспекти іноземних інвестицій в Україні : [монографія] / В. Г. Федоренко, Т. О. Проценко. – Ірпінь : Національна академія ДПС України, 2004. – 398 с.